

II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

2008. április 3.

a rizstermékekben előforduló, nem engedélyezett, genetikailag módosított „Bt 63” szervezetre vonatkozó szükségintézkedésekről

(az értesítés a C(2008) 1208. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/289/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 53. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) A genetikailag módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 4. cikkének (2) bekezdése és 16. cikkének (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy genetikailag módosított élelmiszert vagy takarmányt nem szabad forgalomba hozni a Közösségben a rendelettel összhangban megadott engedély nélkül. Szintén e rendelet 4. cikkének (3) bekezdése és 16. cikkének (3) bekezdése írja elő, hogy a genetikailag módosított élelmiszert vagy takarmányt csak akkor lehet engedélyezni, ha kérelmezője megfelelő és kielégítő mértékben bizonyította, hogy a termék nem gyakorol kedvezőtlen hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, nem téveszti meg a fogyasztót vagy a felhasználót, és nem különbözik a helyettesíteni kívánt élelmiszertől vagy takarmánytól olyan mértékben, hogy normál fogyasztása táplálkozási szempontból káros legyen az emberre vagy állatra nézve.

(2) 2006. szeptemberében Kínából származó, nem engedélyezett genetikailag módosított „Bt 63” rizst tartalmazó rizskészítményeket találtak az Egyesült Királyságban, Franciaországban és Németországban, és értesítették az élelmiszerekre és takarmányra vonatkozó sürgősségi riasztórendszert (RASFF).

(3) Az illetékes kínai hatóságokat haladéktalanul felkérték, hogy nyújtsanak részletes tájékoztatást a nem engedélyezett, genetikailag módosított „Bt 63” rizs genetikai felépítésére vonatkozóan. Magyarázatot kértek a kínai piacon jelen lévő genetikailag módosított rizs származására is, valamint arra, hogy milyen módon kívánták a kínai hatóságok biztosítani azt, hogy az exportált termékek megfeleljenek a közösségi követelményeknek. Válaszképpen a kínai hatóságok kivizsgálták az élelmiszerekre és takarmányra vonatkozó sürgősségi riasztórendszernek jelentett eseteket, és felfüggesztették az érintett vállalatok kiviteli tevékenységét. Továbbá arról is döntöttek, hogy megvizsgálják az exportált rizst és rizskészítményeket, és felkérték az exportáló vállalatokat, hogy beszerzésnél fokozottan ellenőrizzék a nyersanyagokat. Továbbá tájékoztatták a Bizottságot a genetikailag módosított rizsre vonatkozó általános helyzetről a kínai piacon, és a szóban forgó genetikailag módosított Bt-termék felépítéséről, megerősítvén, hogy a genetikailag módosított „Bt 63” rizst nem engedélyezik a kínai piacon.

(4) A tagállamokat haladéktalanul tájékoztatták a helyzetről az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság 2006. szeptember 11-i és 2006. október 23-i ülésein. A tagállamokat és gazdasági szereplőket írásban is emlékeztették: kötelességük annak biztosítása, hogy nem engedélyezett, genetikailag módosított szervezet ne kerülhessen az Unió piacára.

⁽¹⁾ HL L 31., 2002.2.1., 1. o. A legutóbb a 202/2008/EK bizottsági rendelettel (HL L 60., 2008.3.5., 17. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1. o. Az 1981/2006/EK bizottsági rendelettel (HL L 368., 2006.12.23., 99. o.) módosított rendelet.

- (5) Miután 2006 szeptembere és októbere között számos esetben értesítés érkezett az élelmiszerekre és takarmányra vonatkozó sürgősségi riasztórendszeren keresztül a nem engedélyezett, genetikailag módosított „Bt 63” rizs jelenlétéről, a sürgősségi riasztások sorozata abbamaradt, ami arra engedett következtetni, hogy a kínai hatóságok által hozott intézkedések hatékonyak voltak.
- (6) 2007 februárjában újbóli értesítés érkezett az élelmiszerekre és takarmányra vonatkozó sürgősségi riasztórendszeren keresztül a nem engedélyezett, genetikailag módosított „Bt 63” rizs jelenlétéről. Ez az új riasztás takarmányozási célú rizsfehérjekoncentrátum-szállítmányra vonatkozott, amely Hollandián át került Görögországba. A szóban forgó szállítmány 2006 decemberében hagyta el Kínát, vagyis a kínai hatóságok által bevezetett ellenőrzési intézkedések végrehajtása után. Miután a Bizottság értesítést küldött az új riasztásról és további garanciákat kért, a kínai hatóságok fokozták a rizstermékek mintavételét és vizsgálatát, és előírták, hogy a rizstermékeket hivatalos kínai vizsgálati és karanténvizsgálás kísérje. Az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottságot 2007. március 2-án tájékoztatták.
- (7) A kínai hatóságok által bejelentett intézkedések ellenére a továbbiakban több, a genetikailag módosított „Bt 63” rizs jelenlétére vonatkozó riasztást is jelentettek.
- (8) A Bizottság ismételt kérése ellenére a kínai hatóságok nem tudtak olyan mennyiségileg és minőségileg megfelelő ellenőrzési mintákat és kimutatási módszerekről szóló jegyzőkönyveket biztosítani a Bizottság Közös Kutatóközpontja (JRC) részére, amelyek alapján a JRC hitelesíteni tudta volna a kínai hatóságok által használt kimutatási módszert.
- (9) Figyelembe véve az illetékes kínai hatóságok mulasztását arra vonatkozóan, hogy megfelelő garanciát nyújtsanak arra, hogy a Kínából származó rizstermékek nem tartalmaznak genetikailag módosított „Bt 63” rizst, valamint a tagállamok ellenőrzési kötelezettségének sérelme nélkül, olyan intézkedéseket kell elfogadni, amelyek biztosítják a gyors és hatékony fellépést lehetővé tevő átfogó és közös megközelítés alkalmazását, és amelyek által elkerülhető, hogy a helyzetet az egyes tagállamok különbözőképpen kezeljék.
- (10) A 178/2002/EK rendelet 53. cikke lehetővé teszi a valamely harmadik országból behozott élelmiszere és takarmányra vonatkozó, megfelelő közösségi szükségintézkedések elfogadását az emberi egészség, az állatok egészsége vagy a környezet védelme érdekében, amennyiben az érintett tagállamok által hozott intézkedésekkel nem lehet eredményesen csökkenteni a kockázatot.
- (11) Mivel a genetikailag módosított „Bt 63” rizs a közösségi jogszabályok értelmében nem engedélyezett, és tekintettel a 178/2002/EK rendelet 7. cikkében előírt elővigyázatossági elv figyelembevételével az 1829/2003/EK rendelet értelmében nem engedélyezett termékek kockázatának feltételezésére, indokolt szükségintézkedéseket bevezetni a fertőzött termékek közösségi forgalomba hozatalának megakadályozására.
- (12) A 178/2002/EK rendeletben meghatározott általános követelményeknek megfelelően az élelmiszer- és takarmányipari vállalkozóknak elsődleges jogi felelőssége, hogy az ellenőrzésük alatt álló élelmiszer-ipari vállalkozáson belül az élelmiszerek vagy a takarmányok élelmiszerjogi követelményeknek való megfelelését biztosítsák, és e követelmények betartását ellenőrzik. Ennél fogva az első forgalomba hozatalért felelős vállalkozó feladata annak bizonyítása, hogy a forgalomba hozott élelmiszer és takarmány nem tartalmaz fertőzött termékeket. A fenti cél érdekében az e határozatban előírt intézkedések megkövetelik, hogy a Kínából a közösségbe importált adott termékek szállítmányait csak akkor lehessen forgalomba hozni, ha analitikai jelentésben igazolják, hogy a termékek nem szennyeződtek a nem engedélyezett, genetikailag módosított „Bt 63” rizzsel. Az analitikai bizonylatot nemzetközileg elismert szabványok alapján egy akkreditált vagy hivatalos laboratórium állítja ki. Az akkreditált laboratórium által kibocsátott analitikai jelentés esetén célszerű gondoskodni arról, hogy a megfelelő illetékes hatóság igazolja a jelentést.
- (13) A hitelesített kimutatási módszer és a megfelelő mennyiségű és minőségű ellenőrző minták hiánya miatt – és az ellenőrzések megkönnyítése céljából – az analitikai jelentést D. Mäde et al. 2006-ban kifejlesztett konstrukcióspecifikus módszerének ⁽¹⁾ használatával kell kibocsátani. A Közös Kutatóközponton belül működő, a közösség genetikailag módosított élelmiszereket és takarmányokat vizsgáló referencialaboratóriuma (CRL-GMFF) ezt a módszert ítélte jelenleg a legmegfelelőbbnek.
- (14) A nem engedélyezett „Bt 63” genetikailag módosított rizzsel szennyeződött termékek forgalomba hozatalának megelőzéséhez szükséges vizsgálati és kimutatási tevékenységek tekintetében figyelembe kell venni az 1830/2003/EK rendelettel összefüggésben a genetikailag módosított szervezetek és a genetikailag módosított szervezetekből előállított anyagok vagy ezen termékekből történő mintavételre és kimutatásra vonatkozó technikai iránymutatásról szóló, 2004. október 4-i 2004/787/EK bizottsági ajánlást ⁽²⁾.

⁽¹⁾ *European Food Research and Technology*, 224:271-278 (2006).

⁽²⁾ HL L 348., 2004.11.24., 18. o.

- (15) A határozatban előírt intézkedéseknek arányosnak kell lenniük, és csak annyiban korlátozhatják a kereskedelmet, amennyiben az feltétlenül szükséges, és az intézkedések csak a Kínából származó, vagy a Közösség területére ott feladott termékekre vonatkoznak, valamint azokra, amelyek esetében valószínűsíthető, hogy a nem engedélyezett, genetikailag módosított „Bt 63” rizzzel szennyeződtek. A nem engedélyezett, genetikailag módosított „Bt 63” rizzzel esetlegesen szennyeződött termékek széles választéka miatt célszerűnek tűnik egy olyan hosszú lista létrehozása, amelyen olyan termékek szerepelnek, amelyek esetleg rizst tartalmazhatnak, rizs összetevőjük lehet vagy rizsből állították őket elő. Ugyanakkor néhány beazonosított termék esetében előfordulhat az is, hogy tartalmaznak rizst, van rizsösszetevőjük vagy rizsből készülnek, de az is, hogy nem. Ezért célszerűnek tűnik annak lehetővé tétele, hogy a gazdasági szereplők kiadhassanak egy egyszerű nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a termék nem tartalmaz rizst, illetve nem rizsből áll vagy nem abból készült, ezáltal elkerülhetővé válik a kötelező analízis és igazolás.
- (16) A rizstermékek nem engedélyezett „Bt 63” genetikailag módosított rizzzel történő szennyezettségére vonatkozó helyzete hat hónapon belül felülvizsgálandó annak megítélésére, hogy az e határozat által előírt intézkedések még mindig szükségesek-e.
- (17) Helyénvaló a határozat hatálybalépésének és alkalmazásának időpontja között egy ésszerű időszakot megállapítani, lehetővé téve a tagállamok számára a végrehajtáshoz szükséges a gyakorlati intézkedések meghozatalát.
- (18) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Alkalmazási kör

Ez a határozat a mellékletben felsorolt, Kínából származó, vagy ott feladott élelmiszer- és takarmánytermékekre vonatkozik.

2. cikk

Az első forgalomba hozatal feltételei

(1) A tagállamok csak abban az esetben engedélyezik az 1. cikkben hivatkozott termékek forgalomba hozatalát, ha D. Mäde et al. által kifejlesztett, a „Bt 63” genetikailag módosított rizs kimutatására szolgáló konstrukcióspecifikus módszer alapján egy tisztviselő vagy egy hitelesített laboratórium által kibocsátott eredeti analitikai jelentés bizonyítja, hogy a termék nem tartalmaz genetikailag módosított „Bt 63” rizst, illetve nincs ilyen összetevője vagy nem abból gyártották. A hitelesített kínai

laboratórium által kiadott analitikai jelentés esetén az analitikai jelentést a megfelelő illetékes hatóságnak ⁽¹⁾ igazolnia kell.

(2) Amennyiben az 1. cikkben hivatkozott termékek szállítmánya megosztott, akkor annak minden egyes részét az analitikai bizonylat másolatának kell kísérnie. Az 1. bekezdésben hivatkozott analitikai bizonylat hiányában a Közösségben székhellyel rendelkező, a termék első forgalomba hozataláért felelős gazdasági szereplőnek meg kell vizsgálatnia az 1. cikkben említett termékeket annak igazolására, hogy az nem tartalmaz genetikailag módosított „Bt 63” rizst. Az analitikai bizonylat kézhezvételéig a szállítmány a Közösségen belül nem hozható forgalomba.

(3) Amennyiben a mellékletben hivatkozott termék nem tartalmaz rizst, illetve nincs ilyen összetevője vagy nem abból készült ⁽²⁾, akkor az eredeti analitikai jelentést felválthatja a szállítmányért felelős gazdasági szereplőtől származó nyilatkozat, amely jelzi, hogy az élelmiszer nem tartalmaz rizst, illetve nincs ilyen összetevője vagy nem abból készült.

3. cikk

Ellenőrző intézkedések

A tagállamok a határozatban leírt követelmények betartásának biztosítására meghozzák a – véletlenszerű mintavételből és a 2. cikkben hivatkozott módszer szerinti vizsgálat elvégzéséből álló – szükséges intézkedéseket az 1. cikkben hivatkozott, behozatal céljából bemutatott, illetve már forgalomban lévő termékekre vonatkozóan. Pozitív (kedvezőtlen) eredményekről az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó sürgősségi riasztórendszeren keresztül értesítik a Bizottságot. A negatív (kedvező) eredményt negyedévente jelentik a Bizottságnak.

4. cikk

Szennyeződött szállítmányok

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az 1. cikkben említett azon termékek, amelyekről bebizonyosodik, hogy genetikailag módosított „Bt 63” rizst tartalmaznak, ne kerüljenek forgalomba.

5. cikk

Költségek megtérítése

A tagállamok biztosítják, hogy a 2. és 4. cikk végrehajtása során felmerülő költségeket a terméket elsőként forgalomba hozó gazdasági szereplők viselik.

⁽¹⁾ Az egészségügyi bizonyítványt azon a nyelven kell kiállítani, amelyet a tanúsító tisztviselő megért és amely biztosítja, hogy a tanúsító tisztviselő teljes mértékben tisztában van az általa aláírt minden egyes tanúsítvány tartalmának jelentőségével, illetve azon a nyelven, amelyet a behozatal szerinti ország ellenőrzést végző tisztviselője is megért.

⁽²⁾ A nyilatkozatot azon a nyelven kell kiállítani, amelyet a tanúsító tisztviselő megért és amely biztosítja, hogy a tanúsító tisztviselő teljes mértékben tisztában van az általa aláírt nyilatkozat tartalmának jelentőségével, illetve azon a nyelven, amelyet a behozatal szerinti ország ellenőrzést végző tisztviselője is megért.

6. cikk

Az intézkedések értékelése

A helyzetet legkésőbb 2008. október 15-ig újra meg kell vizsgálni.

7. cikk

Alkalmazhatóság

Ezt a határozatot 2008. április 15-től kell alkalmazni.

8. cikk

Címzettek

E határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 3-án.

a Bizottság részéről
Androulla VASSILIOU
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A termék	KN-kód
hántolatlan nyers rizs	1006 10
előmunkált (barna) rizs	1006 20
félig vagy teljesen hántolt rizs polírozva vagy fényezve is	1006 30
törmelék rizs	1006 40 00
rizsliszt	1102 90 50
durva őrlemény és rizsdara	1103 19 50
labdacs (pellet) rizsből	1103 20 50
pehelyesített rizs	1104 19 91
lapított vagy pehelyesített gabonaféle, (rozs, búza, zab, kukorica és árpa, és pehelyesített rizs kivételével)	1104 19 99
rizskeményítő	1108 19 10
gyermektápszer, a kiskereskedelemben szokásos módon kiszerveve	1901 10 00
nem főtt tészta, nem töltve vagy másképp nem elkészítve, tojástartalommal	1902 11 00
nem főtt tészta, nem töltve vagy másképp nem elkészítve, tojástartalom nélkül	1902 19
töltött tészta főzve vagy másképp elkészítve is	1902 20
más tészta (nem töltött vagy másképp nem elkészített tojástartalom nélküli nem főtt tésztán kívül, és a főtt vagy másképp elkészített töltött tésztán kívül)	1902 30
gabonából vagy gabonatermékekből puffasztással vagy pirítással előállított, elkészített élelmiszer rizsből	1904 10 30
pirítatlan gabonapehely-alapú, müzli típusú készítmény	1904 20 10
pirítatlan gabonapehelyből vagy pirítatlan és pirított gabonapehely vagy puffasztott gabona keverékéből előállított élelmiszer rizsből (a pirítatlan gabonapehely-alapú, müzli típusú készítmény kivételével)	1904 20 95
másutt nem említett előfőzött vagy másképp elkészített rizs, (a liszt, a dara és a durva őrlemény, valamint a puffasztással vagy pirítással előállított élelmiszer vagy a pirítatlan gabonapehelyből vagy pirítatlan és pirított gabonapehely vagy puffasztott gabona keverékéből előállított élelmiszer kivételével)	1904 90 10
rizspapír	ex 1905 90 20
a rizs szitálásából, őrléséből vagy egyéb megmunkálása során keletkező korpá, korpás liszt és más maradék, labdacs (pellet) alakban, legfeljebb 35 tömegszázalék keményítőtartalommal	2302 40 02

A termék	KN-kód
a rizs szitálásából, őrléséből vagy egyéb megmunkálása során keletkező korpa, korpás liszt és más maradék, labdacs (pellet) alakban, a legfeljebb 35 tömegszázalék keményítőtartalommal rendelkező rizs kivételével	2302 40 08
peptonok és ezek származékai; máshol nem említett egyéb fehérjeanyag és származékai; nyersbőr pora krómtartalommal is	3504 00 00